

kicsikhez hajolni, hogy magasodjál: / hallgatni őket, — hogy tudd a világot: / róluk beszélni, ha szólsz a világhoz. / Széjjel szóródní, — eső homokra, — / sivatagnyi reménytelen dologra, / s ha nyár se lesz tóled és a táj se zöldebb, / — kutakba gyűjt a mély: — soká isznak belőled!“
Amen.

EGYEDÜL VAGY?

Jn 16,32

Azt mondhatjuk hogy az elmagányosodás szinte már világjelenség. Aki erre az életformára kényszerül, abban megnő a bizonytalanság, elveszettség, reménytelenség érzése. Számára az élet sivár, kietlen, idegen lesz, — elveszíti értelmét, szépségét. Menne, de nincs hova, mert az összekötő hidak benne leszakadtak, emelkedne, de nincs mivel, lelke törött szárnnyú madár, élete hideg szobába falazott céltalanság.

József Attila a „Reménytelenül“ című versében jól érzékelteti a magára maradt ember lelkiállapotát: „A semmi ágán ül szívem, / Kis teste hangtalan vacog, / köréje gyűlnek szelíden / s nézik, nézik a csillagok.“ /

Mi az oka az elmagányosodásnak? Minden esetben a lelki sérülés. Van, aki szüleit, testvérét, házastársát, barátját veszíti el. Van, aki csalódik a szerelemben, a házasságban, az életben, van, aki a munkahelyén kap lelki sebet. Minden ilyen eset közös vonása, hogy a lelki sérülést szenvedő ember nem képes a felmerülő problémákat megoldani, az elveszített kapcsolatok helyett újakat teremteni, a feltornyosuló akadályokat legyőzni, ezért önmagába menekül.

Az elmagányosodott embernek megszakad a kapcsolata Istennel és embertársaival. Leszakandak benne azok a hidak, amelyek az Isten és az ember felé vezetnek. Az így keletkezett tátongó úrt a legtöbbször valamilyen szenvedéllyel igyekszik kitölteni. Ezért látni részeg embereket, akik az átölelt villanyoszlophoz, a kézben lógatott táskához beszélnek. Vannak, akik az elveszített szülőt, társat, gyermeket kutyával, macskával pótolják, úgy beszélnek hozzá, mint értelmes beszélgető partnerhez. Vannak fiatalok, akik nem tudják kijelölni a helyes életutat, céltalanná lesz számukra az élet, ezért kábítószer-élvezetbe, mulatóhelyek füstjébe, dobhártyát szaggató zenébe menekülnek.

Az önmagukba falazott emberek általában „teliseb“ emberek, akik keresik a megoldást, a kiutat a magány szorításából, s ha nem találják meg, marad megoldásként . . . az öngyilkosság.

A nyáron felkerestem öreg ismerősömet, aki évek óta egyedül él az egyik nagyvárosban. Úgy ömlött belőle a panasz, mint hideg őszi eső. Elmondta, hogy két fia egyre ritkábban nyitja be ajtaját. A szegény, öreg édesanya törött fejszenyél lett, akire többé nincs szükség. „A nyugdíjam kevés, nehéz úgy beosztani, hogy minden kiadásomat rendezzem, de valahogy azt is megoldom, csak az egyedüllét elviselhetet-

len, sokszor úgy érzem, hogy megőrjít a csend. Férjem halála után nemegyszer gondoltam arra, hogy számomra az egyedüli megoldás az öngyilkosság. Egyszer azonban történt valami, ami visszaadta életkedvetem; a szomszéd kisfia bejött hozzám és meséskönyvet kért tőlem. Elővettem a fiaim régi meséskönyvét és olvasni kezdtem. Nem adtam oda a könyvet, hanem azt mondtam neki: gyere be minden délután és én mindig elolvasok neked egy-egy mesét. A gyermek egyre gyakoribb vendég lett nálam, a végén öreg létemre leálltam játszani vele. „Azóta nem gondolt az öngyilkosságra? — kérdeztem. „Nem volna szívem itthagyni ezt a kisgyereket“ — válaszolta.

Van-e gyógyszere a magánynak, a kényszerű egyedüllétnek? Van, a megértő szeretet. Öreg ismerősömnnek egy kisfiú érdeklődése, szeretete jelentette az utat vissza az emberekhez, vissza az életbe.

Az alapul vett bibliai versben Jézus ezt mondja: „Imé eljő az óra, és immár eljött, hogy szétoszoljatok ki-ki az övéihez és engem egyedül hagyjatok; de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.“

Jézus életében is voltak órák, amikor tanítványai, s a véle rokonszenvezők szétoszoltak és ő ott maradt egyedül szemben az elkerülhetetlen órákkal. És mégsem panaszkodott, nem esett kétségbe, hanem ezt mondta: „nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.“

„Az Atya velem van“ — ebben van erejének, jellemzilárdságának, hitének, békességének forrása. Amikor sokan azt várták, hogy jellemében, emberi tartásában összeomlik, akkor ő még szilárdabb és határozottabb. Ez a magyarázata annak, hogy a kereszt alá roskadva is egyenes maradt, hogy az elviselhetetlennek tűnő órákat kibírta jellemcsorbulás nélkül.

„Az Atya velem van“ — milyen mély hit, erős meggyőződés van ebben a kijelentésben. Jézus az Istennel való találkozásból nyert erőt, életet, szeretetet, s a szegényeknek, betegeknek, elhagyottaknak vitte, hogy ők se legyenek egyedül. A nehéz órákban az Isten felé fordult és rátalált... az emberekre. A legjobb gyógymód a magányosság ellen az, amit Jézus gyakorolt: Istenen keresztül rátalálni az emberekre.

„Eljő az óra“ — nekem is, neked is. Életünkben vannak olyan órák, amelyeknek érkezését késleltetnénk, amelyeket kihagynánk életünkéből, ha lehetne, de nem lehet. „Eljön az óra“ — mikor hideg markával szorít a magány és mázsás súlyával ránk nehezedik a csend.

Egyedül vagy; árvának, elhagyatottnak érzed magad, sivár, céltalan az életed, nem nyitják be ajtódat, nincs senki veled? Elfelejtetted, hogy van Isten, aki hallja hangodat, ismeri szívedet, miért nem keresed a találkozást? Döntsd le a magány, a kényszerű egyedüllét falait, hiszen csak arasznyi a távolság Istenig, vagy még annyi sem. Lépj ki a kényszerű egyedüllét elefántcsonttornyából, hogy a sejtelem, a felismerés boldog bizonyosságává legyen benned és újjongva kiáltad: „nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.“

Rainer Maria Rilke is ezt vallja: „— Tudom jelen vagy Istenem, / Adj parányi jelt, / Közel vagyok egészen. / Már csak leheletnyi / vékony fal lehet közöttünk. / Megtörténhet / s miért ne történne meg, / hogy hívsz vagy én szólítalak / és zajtalanul / és hangtalanul / a fal átszakad.“ /

Számodra is nyitva van az út, hogy Istenen keresztül visszatalálj az emberekhez. Ámen.

Teherhordók vagyunk mindannyian. Életünk terhét nem dobhatjuk le magunkról, nem menekülhetünk előle; azzal szembe kell néznünk, vállalnunk kell.

A szülők óvják, védik a gyermeket, de járni, beszélni neki kell meg tanulnia. Kenyeret, ruhát, cipőt vesznek, segítenek a feladatok megoldásában, elkísérik az iskoláig, de tudásáról a gyermeknek kell számot adnia egyedül. Ha a szülő mindig fogja gyermeke kezét, ha mindent el akar végezni helyette, ezzel késlelteti az önállósulás folyamatát, s az is lehet, hogy az ilyen gyermek soha nem tud kinőni a gyermekkori színes világából. Minél előbb tudatosul a gyermekben, hogy felelős saját életéért, életének terheit magának kell hordoznia, annál hamarabb belép az önálló felnőttek sorába. Az „önálló” kifejezés csak arra az emberre illik, aki feladatait, kötelességeit felelősséggel vállalja és teljesíti. Pál apostol ezt így fejezi ki: „Mert ki-ki maga terhét hordozza.”

Pál előkelő farizeusok gyermeke. A híres Gamáliei törvénytudós iskolájában tanul, nyitva az út számára az érvényesülés felé. Megszerzi a római polgárságot. Azoknak táborába áll, akik Jézus eszméinek terjedését mindenáron igyekeztek megakadályozni. És akkor történik benne valami, ami életét teljesen más mederbe tereli. Jézus követőinek kérlelhetetlen üldözőjéből a kereszténység legnagyobb apostola lesz. Lenyűgöző az a rajongás, lelkesedés, amellyel tanít, szónokol, szervez, fegyelmet tart az újonnan alapított gyülekezetekben. Beszédében tűz volt, mely megfogta a lelkeket.

A gyülekezetek alapítása, a három térítői út testi és lelki energiájának teljes mozgósítását követelte. Cézareában két évig fogva tartják, Filippiben megvesszőzik, lábait kalodába szorítják, Romában börtönbe zárják. Fenyegetés, börtön, verés nem tudja megtörni. Ha megkötik, imádkozik és énekel, nem lehet megfélemlíteni és elhallgattatni.

Lehetett volna rabbi, tisztelettől övezve élhetett volna. Lakhatott volna Rómában is, hisz római polgár volt, a törvény védte. Ő azonban eldobta a számító ész józan érveit és vállalta a zaklatással, börtönnel, üldözéssel járó apostoli életet. Nem kereste soha a kibúvót, munkáját nem tette át az Apollós, Timotheus, Silás vállaira, hanem tehetetlen nem ismerve tanított, szervezett, tanácsot adott, fegyelmet tartott. Életét ismerve értjük meg jobban mondását: „mert ki-ki a maga terhét hordozza.”

Az utolsó estén Jézus az Olajfák hegyén félrevonul imádkozni, szembenézni az elkerülhetetlennel. Ő is ember volt és még fiatal, neki is drága volt a föld ize és a csillagok tüze. Így kéri Istent: „Atyám! Minden lehetséges néked. Vidd el tőlem ezt a poharat.” Szembenézve a kikerülhetetlennel, sorsát vállalja: „mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd.” Minden eshetőséggel számot vetett, magában mindent tisztázott. Tanítványainak határozottan mondott: „Keljetek föl, menjünk!”

A kereszt alatt leroskadt, Cirénei Simon átvette a keresztet, ő vitte